

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 10.12.2003
KOM(2003) 741 lopullinen

2003/0302 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

kaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. JOHDANTO JA TAUSTAA

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 26. kesäkuuta 2003 direktiivin 2003/55/EY maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 98/30/EY kumoamisesta. Ensimmäisellä sisämarkkinadirektiivillä 98/30/EY otettiin ensimmäiset varovaiset askeleet kaasun sisämarkkinoiden luomisessa, mutta edellä mainitun toisen direktiivin odotetaan mahdollistavan sääntelyjärjestelmän rakennemuutokset, joita tarvitaan jäljellä olevien, sisämarkkinoiden toteuttamista haittaavien esteiden poistamiseen.

Toisessa kaasun sisämarkkinoita koskevassa direktiivissä säädetään erityisesti seuraavaa:

- Kaikki muut kuin kotitalousasiakkaat voivat vapaasti valita kaasuntoimittajansa viimeistään 1. huhtikuuta 2004 alkaen, ja kaikki asiakkaat saavat tämän oikeuden 1. heinäkuuta 2007 alkaen.
- Kolmansilla osapuolilla on oikeus päästä siirto- ja jakeluverkkoihin julkistettujen ja säänneltyjen tariffien perusteella.
- Kuhunkin jäsenvaltioon perustetaan sääntelyviranomainen, jolle asetetaan yhteiset vähimmäisvelvollisuudet.
- Siirtoyritykset sekä suuret ja keskisuuret jakeluyritykset eriytetään oikeudellisesti.
- Kaasuvarastoihin voidaan saada käyttöoikeus joko neuvottelujen tai sääntelyn perusteella.

Näin direktiivi mahdollistaa perusluonteiset rakenneuudistukset, joita tarvitaan kaasun sisämarkkinoiden kehittämiseen. Yhteisön tällä alalla asettamia tavoitteita ei luultavasti kuitenkaan saavuteta ilman siirtojärjestelmien käyttötapaan liittyviä yksityiskohtaisia lisätoimia.

2. ASETUKSEN PERUSTELU

Neuvosto on jo tunnustanut sen periaatteen, että energian sisämarkkinoita koskevia direktiivejä olisi täydennettävä asetuksella, jossa esitetään sellaisia keskeisiä asioita koskevat perusperiaatteet ja täytäntöönpanotoimet, joita energian sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan katsotaan edellyttävän. Neuvosto on antanut yhdessä Euroopan parlamentin kanssa asetuksen (EY) N:o 1228/2003 verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajatylittävässä sähkön kaupassa. Kyseisessä asetuksessa säädetään yhteisistä tariffirakenteista (rajatylittävää sähkön kauppaa koskevat tariffit mukaan luettuina), yhteenliittämiskapasiteettia koskevasta tiedotuksesta ja ylikuormituksen hallintaa koskevista säännöistä.

Kaasun sisämarkkinoita varten tarvitaan omat vastaavat periaate- ja täytäntöönpanosäännöt ottaen kuitenkin huomioon sähkön ja kaasun väliset erot. Tämän ovat tunnustaneet sekä komissio, jäsenvaltiot, kansalliset sääntelyviranomaiset, kaasuteollisuus että kaasuverkkojen käyttäjät. Euroopan kaasualan sääntelyfoorumi, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa Madridissa, pääsikin jo helmikuussa 2002 (viidennessä kokouksessaan) sopimukseen suuntaviivoista (kutsutaan yleensä "kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä hyviä

toimintatapoja koskeviksi suuntaviivoiksi"), joita siirtoverkonhaltijat lupasivat noudattaa. Nämä suuntaviivat eivät olleet sitovia, ja niistä sovittiin vapaaehtoisuuden pohjalta.

Foorumin puheenjohtajana toimii komissio, ja siihen osallistuu kansallisten sääntelyviranomaisten, jäsenvaltioiden, verkonhaltijoiden ja -käyttäjien sekä maakaasun kuluttajien edustajia. Viimeksi pidettyihin kokouksiin on osallistunut myös Venäjän edustajia EU:n ja Venäjän energia-alalla käymän vuoropuhelun puitteissa. Foorumi pyrkii kehittämään yhteisymmärryksessä kaasun sisämarkkinoiden toteuttamista koskevia teknisiä sääntöjä.

Foorumille lokakuussa 2002 esitellyssä ensimmäisessä raportissa, joka koski helmikuussa 2002 sovittujen suuntaviivojen noudattamista, komissio totesi, että niiden noudattamisessa oli saavutettu jonkinlaista edistystä. Raportissa todettiin kuitenkin myös seuraavaa:

- Suuntaviivoja noudatetaan hyvin puutteellisesti.
- Suuntaviivojen noudattamiseen liittyy suurta epävarmuutta.
- Suuntaviivojen noudattamisessa ja verkkoonpääsyä koskevissa edellytyksissä on suuria eroja verkonhaltijoiden välillä.

Näiden tulosten perusteella komissio ehdotti, että foorumi hyväksyisi seikkaperäisemmät ja laajemmat suuntaviivat. Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä hyviä toimintatapoja koskevista tarkistetuista suuntaviivoista (GGP2) keskusteltiin intensiivisesti ja laajasti lokakuun 2002 (Madridin foorumin kuudes kokous) ja syyskuun 2003 (Madridin foorumin seitsemäs kokous) välisenä aikana. Foorumi hyväksyi tarkistetut suuntaviivat seitsemännessä kokouksessaan.

Foorumin syyskuussa 2003 pitämässä kokouksessa esiteltiin toinen raportti ensimmäisten suuntaviivojen noudattamisesta. On tärkeää huomata, että vaikka raportissa todettiin suuntaviivojen noudattamisen edistyneen merkittävästi, niiden noudattaminen oli yhä hyvin vajavaista, mikä ei ollut hyväksyttävää. Siitä johtuen tasapuolisia toimintaedellytyksiä verkkoon pääsyn suhteen ei ole läheskään saavutettu. Se, miten verkkoon pääsyn ehdot on suunniteltu, määrittelee kilpailun kehittymisen lähtökohdat. Siten riittämättömät ja epäsymmetriset verkkoon pääsyn ehdot ovat tällä hetkellä esteenä Euroopan maakaasun sisämarkkinoiden toiminnalle. Syyskuussa 2003 sovittujen tarkistettujen suuntaviivojen täytäntöönpano johtaisi sellaisiin verkkoonpääsyä koskeviin edellytyksiin, jotka olisivat hyvin toimivien kaasun sisämarkkinoiden vaatimusten mukaisia.

Tästä syystä on selvää, että maakaasun sisämarkkinat voivat toimia tehokkaasti vain jos säännöt verkkoon pääsystä koko sisämarkkinoilla täyttävät määrätyt vähimmäisstandardit kolmannen osapuolen verkkoon pääsyn suhteen. Sellaiset standardit ovat olennaisia tasapuolisten toimintaedellytysten takaamiseksi ja jotta uudet markkinoille tulijat ja pienet yritykset voivat hyödyntää liiketoimintamahdollisuuksia. Verkkoon pääsyn ehdot eivät saa syrjiä erikokoisia verkon käyttäjiä, koska se voisi johtaa kilpailun vääristymiseen ja koska se joka tapauksessa estäisi kaasun kuluttajia hyötymästä tasapuolisesti maakaasun sisämarkkinoista.

Verkkoon pääsyä pyytävien verkon käyttäjien täytyy voida luottaa riittävään liiketoiminnan kannalta tarpeelliseen tietojen saatavuuteen, koska muuten liiketoimintamahdollisuudet, jotka syntyvät lyhyen ja pitkän tähtäimen markkinakehityksestä, jäävät käyttämättä. Vaikuttavat ja tehokkaat siirtorajoitusten hallintaa koskevat menettelytavat sekä perussäännöt toisiomarkkinoiden suhteen toimisivat samansuuntaisesti ja sen lisäksi ne tehostaisivat verkon

käyttöä. Määrätty palveluvalikoima, joka on joustava keston ja aloituspäivämäärien suhteen, kiinteä ja keskeytettävissä oleva kohtuullisia tariffeja soveltaen ja samalla mahdollisimman pitkälle standardoitu, on myös välttämätön edellytys, jotta markkinaosapuolet voisivat saada täyden hyödyn maakaasun sisämarkkinoista.

Jotta luotaisiin mekanismeja edistämään syrjimättömyyttä ja kilpailua, joka perustuu kolmannen osapuolen verkkoon pääsyyn ja siten verkkoon pääsyn ehtoihin, on tarpeellista luoda periaatteet verkkoon pääsyn maksuille sekä verkon tasehallintasäännöille ja –maksuille. Nämä periaatteet ovat myös ratkaisevia, jotta luotaisiin tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille EU:n maakaasun sisämarkkinoiden osapuolille, ja jotta uusien osapuolien markkinoille pääsyä helpotettaisiin. On syytä korostaa, että kaikki Madridin foorumin osapuolet ovat hyväksyneet sarjan sääntöjä tarkistetuissa kolmannen osapuolen verkkoon pääsyyn liittyviä hyviä toimintatapoja koskevista suuntaviivoista, joka on täysin yhteensopiva verkkoon pääsyä koskevien ehtojen suhteen.

Näin ollen on tarpeen varmistaa, että kaikki siirtoverkonhaltijat noudattavat uusia suuntaviivoja tunnollisesti koko EU:n maakaasun sisämarkkinoilla. Kaikki kaasualan sääntelyfoorumin seitsemännessä kokouksessa verkonkäyttäjiä edustaneiden järjestöjen edustajat pyysivät komissiota varmistamaan suuntaviivojen asianmukaisen täytäntöönpanon ja mahdollisimman niiden tunnollisen noudattamisen EU:n lainsäädännön avulla. Suuntaviivoihin sisältyvien sääntöjen ja periaatteiden pohjalta olisi annettava uusi asetus kaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä. Asetuksen olisi vastattava verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajatylittävässä sähkön kaupassa annettua asetusta ja oltava myös menettelyiltään sen kaltainen.

3. MENETTELYSEIKAT

Tässä asetuksessa olisi, kuten verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajatylittävässä sähkön kaupassa annetussa asetuksessaakin, vahvistettava peruseriaatteet, joita tulee noudattaa. Asetukseen olisi liitettävä suuntaviivat, jotka sisältävät yksityiskohtaiset täytäntöönpanosäännöt ja joita voidaan muuttaa neuvoston päätöksen 1999/468/EY¹ 5 ja 7 artiklassa säädetyllä komiteamenettelyllä (niin kutsutulla sääntelymenettelyllä).

Tässä yhteydessä on tärkeää, että asetuksesta tehdään väline, joka antaa mahdollisuuden kehittää ja täydentää näitä suuntaviivoja. Esimerkkinä voidaan mainita sopimusperusteisen ylikuormituksen hallintaa koskevat säännöt ("käytä tai menetä" -säännöt), joita on tarpeen käsitellä yksityiskohtaisemmin, kuten syyskuussa 2003 pidetyssä Euroopan kaasualan sääntelyfoorumin kokouksessa todettiin. Sääntelymenettely antaa tähän mahdollisuuden.

Sääntelymenettelyssä on kuitenkin säilytettävä kaasualan sääntelyfoorumin noudattama yhteisymmärrykseen perustuva lähestymistapa. Foorumin olisi edelleen valmisteltava uudet suuntaviivat sekä suuntaviivojen tarkistukset. Sen vuoksi on aiheellista tunnustaa foorumi oikeudellisesti tässä asetuksessa ja antaa sille virallinen neuvonantajien rooli suuntaviivojen valmistelussa ja niistä käytävissä keskusteluissa.

Kansallisilla sääntelyviranomaisilla on vastaavasti suuri merkitys suuntaviivojen valmistelussa. Niillä on johtava asema Euroopan kaasualan sääntelyfoorumeissa. Lisäksi on asianmukaista, että myös uudella Euroopan sähkö- ja kaasualan sääntelyviranomaisten

¹ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

ryhmällä, joka perustettiin 11. marraskuuta 2003 tehdyllä komission päätöksellä 2003/796/EY², on virallinen neuvonantajan rooli suuntaviivojen valmistelussa.

4. SUUNTAVIIVOISSA KÄSITELLYT AIHEET

Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä hyviä toimintatapoja koskevissa toisissa suuntaviivoissa, jotka kaikki osanottajat hyväksyivät EU:n kaasualan sääntelyfoorumin syyskuussa 2003 pitämässä seitsemännessä kokouksessa, käsitellään seuraavia aiheita:

- Perusteet, joilla verkkoonpääsymaksut vahvistetaan. Tavoitteena on varmistaa, että maksuissa otetaan täysimittaisesti huomioon tarve varmistaa järjestelmän toimivuus ja että ne vastaavat todellisia kustannuksia.
- Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät yhteiset vähimmäispalvelut, jotka koskevat esimerkiksi tarjottujen siirtosopimusten kestoa ja keskeytyvyyttä.
- Sopimusperusteisen ylikuormituksen hallintaa koskevat yhteiset säännöt, joissa tasapainotetaan tarve vapauttaa käyttämätön kapasiteetti ja kyseisen kapasiteetin haltijoiden oikeudet käyttää sitä tarvittaessa.
- Erityisesti teknisiä vaatimuksia ja käytettävissä olevaa kapasiteettia koskevat tiedot.
- Säännöt, joilla varmistetaan, että siirtoverkonhaltijat käyttävät tasehallintajärjestelmiään sisämarkkinoille sopivalla tavalla.
- Yhteiset perusvaatimukset, jotka koskevat ensisijaisilla kapasiteettioikeuksilla käytävää kauppaa.

Tämän asetuksen täytäntöönpanosäännöksissä vahvistetaan seuraavia seikkoja koskevat periaatteet:

- verkkoonpääsymaksut
- kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät palvelut
- kapasiteetinjakomekanismit ja ylikuormituksen hallintamenettelyt
- avoimuusvaatimukset
- tasehallinta ja tasepoikkeamamaksut
- jälkimarkkinat.

Tämän asetuksen liitteenä olevissa suuntaviivoissa esitetään toimenpiteet, joilla nämä periaatteet pannaan täytäntöön. Kuten edellä mainittiin, komiteamenettely ja sitä edeltävä EU:n kaasualan sääntelyfoorumin ja Euroopan sähkö- ja kaasualan sääntelyviranomaisten ryhmän kuuleminen varmistavat sen, että suuntaviivoja ajantasaistetaan markkinoiden tarpeiden mukaisesti.

² EUVL L 296, 14.11.2003, s. 34.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

kaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,
ottavat huomioon komission ehdotuksen³,
ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁴,
ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁵,
noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁶,
sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 98/30/EY kumoamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/55/EY⁷ on edistänyt merkittäväällä tavalla kaasun sisämarkkinoiden luomista. Nyt on tarpeen tehdä sääntelyjärjestelmään rakennemuutoksia jäljellä olevien, sisämarkkinoiden toteuttamista haittaavien esteiden poistamiseksi. On tarpeen antaa teknisiä lisäsääntöjä, jotka koskevat erityisesti tariffiperiaatteita, avoimuutta, ylikuormituksen hallintaa ja tasehallintaa.
- (2) Euroopan kaasualan sääntelyfoorumin vuonna 2002 hyväksymien hyviä toimintatapoja koskevien ensimmäisten suuntaviivojen täytäntöönpanosta ja seurannasta saadut kokemukset osoittavat olevan tarpeen huolehtia siitä, että kyseisistä säännöistä tulee oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoisia, jotta varmistettaisiin niiden tunnollinen täytäntöönpano kaikissa jäsenvaltioissa ja annettaisiin käytännössä vähimmäistakeet tasavertaisesta markkinoillepääsystä.
- (3) Toinen säännöstö "Hyviä toimintatapoja koskevat toiset suuntaviivat" hyväksyttiin foorumin 24 ja 25 päivänä syyskuuta 2003 pitämässä kokouksessa. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi vahvistettava kyseisten suuntaviivojen pohjalta perusperiaatteet ja -säännöt, jotka koskevat verkkoonpääsyä ja kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn

³ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁷ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57.

liittyviä palveluja, ylikuormituksen hallintaa, avoimuutta, tasehallintaa ja kapasiteettioikeuksilla käytävää kauppaa.

- (4) On tarpeen määritellä perusteet, joilla verkkoonpääsymaksut vahvistetaan, jotta varmistettaisiin, että maksut ovat täysin syrjimättömyysperiaatteen, hyvin toimivien sisämarkkinoiden tarpeiden ja järjestelmän toimivuuden tarpeen mukaiset ja jotta ne vastaisivat todellisia kustannuksia.
- (5) Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät yhteiset vähimmäispalvelut, jotka koskevat esimerkiksi tarjottujen siirtosopimusten kestoa ja palvelujen keskeytyvyyttä, ovat tarpeen, jotta koko Euroopan unionissa olisi käytännössä voimassa yhteiset verkkoonpääsyä koskevat vähimmäisvaatimukset ja jotta voitaisiin hyödyntää hyvin toimivien kaasun sisämarkkinoiden suomia etuja.
- (6) Verkkojen sopimusperusteinen ylikuormituksen hallinta on tärkeä kaasun sisämarkkinoiden toteuttamiseen liittyvä kysymys. On tarpeen laatia yhteiset säännöt, joilla tasapainotetaan tarve vapauttaa käyttämätön kapasiteetti "käytä tai menetä"-periaatteen mukaisesti ja kyseisen kapasiteetin haltijoiden oikeudet käyttää sitä tarvittaessa ja joiden avulla lisätään samalla kapasiteettikaupan likviditeettiä.
- (7) Vaikka verkkojen fyysinen ylikuormitus aiheuttaa nykyään harvoin ongelmia yhteisössä, siitä voi kuitenkin tulla ongelma tulevaisuudessa. Sen vuoksi on tärkeä vahvistaa perusperiaate, jonka mukaan riittämätön kapasiteetti jaetaan tällaisissa tilanteissa.
- (8) Jotta verkonkäyttäjät voisivat käyttää kaasuverkkoja tehokkaasti, ne tarvitsevat tietoa erityisesti teknisistä vaatimuksista ja käytettävissä olevasta kapasiteetista voidakseen hyödyntää sisämarkkinoilla tarjoutuvia liiketoimintamahdollisuuksia. Tällaisia avoimuusvaatimuksia koskevat yhteiset vähimmäisnormit ovat välttämättömiä.
- (9) Siirtoverkonhaltijoiden hoitamat syrjimättömät ja avoimet kaasualan tasehallintajärjestelmät ovat tärkeitä mekanismeja erityisesti markkinoiden uusille yrittäjille, joiden voi olla vaikeampaa tasapainottaa oma kokonaismyyntinsä kuin markkinoiden vakiintuneiden yritysten. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa säännöt, joilla varmistetaan, että siirtoverkonhaltijat käyttävät tällaisia mekanismeja syrjimättömien, avointen ja tehokkaiden verkkoonpääsyä koskevien edellytysten mukaisella tavalla.
- (10) Ensisijaisilla kapasiteettioikeuksilla käytävä kauppa on tärkeä osa kilpailuun perustuvien markkinoiden kehittämistä ja likviditeetin luomista. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi vahvistettava kyseistä asiaa koskevat perussäännöt.
- (11) Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi varmistettava tässä asetuksessa annettujen sääntöjen ja sen perusteella hyväksyttyjen suuntaviivojen noudattaminen.
- (12) Tämän asetuksen liitteenä olevissa suuntaviivoissa määritellään hyviä toimintatapoja koskevien toisten suuntaviivojen pohjalta yksityiskohtaiset erityissäännöt, joilla nämä periaatteet pannaan täytäntöön. Näitä sääntöjä olisi kehitettävä ajan mittaan, ja ne olisi pantava täytäntöön lisäsäännöillä, jotka koskevat esimerkiksi sopimusperusteisen ylikuormituksen keventämistä. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi säädettävä tällaisten sääntöjen hyväksymisestä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa

käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁸ mukaisesti.

- (13) Jäsenvaltiot ja toimivaltaiset kansalliset viranomaiset olisi velvoitettava toimittamaan asiaa koskevat tiedot komissiolle. Komission olisi käsiteltävä tällaiset tiedot luottamuksellisina. Komissiolla olisi tarvittaessa oltava mahdollisuus pyytää tietoja suoraan niiltä yrityksiltä, joita asia koskee, kunhan siitä ilmoitetaan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille.
- (14) Tämä asetus ja sen mukaisesti hyväksytyt suuntaviivat eivät rajoita yhteisön kilpailusääntöjen soveltamista.
- (15) Koska suunnitellun toiminnan tavoitetta eli oikeudenmukaisten sääntöjen antamista maakaasun siirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ei voida saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan tämän toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Sanotussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla
Sisältö ja soveltamisala

Tämän asetuksen tarkoituksena on antaa oikeudenmukaiset säännöt maakaasun siirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ottaen huomioon kansallisten ja alueellisten markkinoiden erityispiirteet. Tämä käsittää verkkoonpääsymaksuja koskevat periaatteet, tarpeellisten palvelujen määrittelyn, kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevat yhdenmukaiset periaatteet, avoimuusvaatimusten asettamisen, tasehallinnan ja tasepoikkeamamaksut sekä kapasiteettikaupan jälkimarkkinoiden helpottamisen.

2 artikla
Määritelmät

- 1. Tässä asetuksessa ja sen mukaan hyväksyttävissä suuntaviivoissa tarkoitetaan:
 - 1) 'siirrolla' maakaasun siirtämistä muissa kuin tuotantovaiheen aikaisissa suurpaineputkistoissa tai alueellisissa putkistoissa, jotka sisältävät pääasiassa suurpaineputkia, asiakkaille toimitettavaksi, mutta ei maakaasun toimitusta,
 - 2) 'siirtosopimuksella' sopimusta, jonka siirtoverkonhaltija on tehnyt verkonkäyttäjän kanssa siirron toteuttamiseksi,
 - 3) 'kapasiteetilla' tavanomaisina kuutiometreinä aikayksikköä kohden tai energiayksikkönä aikayksikköä kohden ilmaistua enimmäisvirtausta, johon verkonkäyttäjällä on siirtosopimuksen määräysten mukaan oikeus,

⁸ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

- 4) 'ylikuormituksen hallinnalla' siirtoverkonhaltijan kapasiteetin hallintaa, jonka tavoitteena on optimoida ja maksimoida teknisen kapasiteetin käyttö ja havaita ajoissa tulevat ylikuormitus- ja kyllästymispisteet,
- 5) 'jälkimarkkinoilla' markkinoita, joilla kapasiteettikauppaa käydään muulla tavoin kuin ensimarkkinoilla,
- 6) 'ilmoituksella' verkonkäyttäjän siirtoyritykselle tekemää ennakkoilmoitusta virrasta, jonka verkonkäyttäjä haluaa syöttää verkkoon tai ottaa verkosta,
- 7) 'uudelleenilmoituksella' korjatun ilmoituksen antamista,
- 8) 'fyysisellä tasapainottamisella' toimia, joilla pyritään varmistamaan järjestelmän toimivuus tasehallintajakson aikana,
- 9) 'järjestelmän toimivuudella' siirtoverkon tai -laitoksen tilaa, jossa maakaasun paine ja laatu pysyvät siirtoverkonhaltijan vahvistamien ala- ja ylärajojen sisäpuolella ja jossa maakaasun siirto on näin ollen varmistettu teknisesti,
- 10) 'tasehallintajaksolla' jaksoa, jonka kuluessa kunkin verkonkäyttäjän on korvattava energiayksikköinä ilmaistun maakaasumäärän otto syöttämällä siirtoverkkoon sama määrä maakaasua siirtosopimuksen tai verkon käyttösääntöjen mukaisesti,
- 11) 'verkonkäyttäjällä' siirtoverkonhaltijan asiakasta, joka allekirjoittaa asianomaiset verkon käyttösäännöt tai tekee siirtoverkonhaltijan kanssa kaasunsiirtosopimuksen; verkonkäyttäjiin voivat kuulua loppuasiakkaat, tuottajat, toimittajat, kauppiat ja myös siirtoverkonhaltijat, jos niiden on harjoitettava toimintojaan siirron yhteydessä; tämä luettelo ei ole kuitenkaan tyhjentävä,
- 12) 'keskeytyvillä palveluilla' siirtoverkonhaltijan keskeytyvän kapasiteetin perusteella tarjoamia palveluja,
- 13) 'keskeytyvällä kapasiteetilla' kaasunsiirtokapasiteettia, jonka käytön siirtoverkonhaltija voi keskeyttää siirtosopimuksessa asetetuin ehdoin,
- 14) 'pitkäaikaisilla palveluilla' siirtoverkonhaltijan tarjoamia palveluja, jotka kestävät vähintään yhden vuoden,
- 15) 'lyhytaikaisilla palveluilla' siirtoverkonhaltijan tarjoamia palveluja, jotka kestävät alle yhden vuoden,
- 16) 'kiinteällä kapasiteetilla' siirtoverkonhaltijan sopimuksella takaamaa kaasunsiirtokapasiteettia,
- 17) 'teknisellä kapasiteetilla' kiinteää enimmäiskapasiteettia, jonka siirtoverkonhaltija voi tarjota verkonkäyttäjille, ottaen huomioon järjestelmän toimivuus ja siirtoverkkoa koskevat toimintavaatimukset,
- 18) 'sovitulla kapasiteetilla' kapasiteettia, jonka siirtoverkonhaltija on jakanut verkonkäyttäjälle siirtosopimuksen nojalla,
- 19) 'käytettävissä olevalla kapasiteetilla' teknisen kapasiteetin osaa, jota ei ole jaettu ja joka on tietyllä hetkellä verkon käytettävissä,

- 20) 'sopimusperusteisella ylikuormituksella' tilannetta, jossa kiinteän kapasiteetin kysyntä ylittää teknisen kapasiteetin eli koko tekninen kapasiteetti on varattu kiinteänä kapasiteettina,
- 21) 'ensimarkkinoilla' markkinoita, joilla siirtoverkonhaltija käy suoraan kauppaa kapasiteetilla,
- 22) 'fyysisellä ylikuormituksella' tilannetta, jossa todellisten toimitusten kysyntä ylittää teknisen kapasiteetin jonakin ajankohtana,
- 23) 'markkinoiden uusilla yrittäjillä' yrityksiä, jotka eivät vielä toimi kyseisessä jäsenvaltiossa kaasuntoimitusalalla ja jotka määritellään pieniksi toimijoiksi tai jotka ovat tulleet markkinoille vasta kahden vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta ja jotka määritellään pieniksi toimijoiksi,
- 24) 'pienellä toimijalla' yritystä, jolla on alle 3 prosentin markkinaosuus niistä kansallisista kaasumarkkinoista, joilla se toimii.

2. Lisäksi sovelletaan direktiivin 2003/55/EY 2 artiklassa olevia määritelmiä.

3 artikla *Verkkoonpääsymaksut*

1. Siirtoverkonhaltijoiden verkkoonpääsystä perimien maksujen on oltava avoimia, niissä on otettava huomioon järjestelmän toimivuuden tarve, niiden on vastattava todellisia kustannuksia sijoitetun pääoman tuotto mukaan luettuna, niissä on tarvittaessa otettava huomioon tariffien kansainvälinen vertaileva arviointi ja niitä on sovellettava syrjimättömästi.

Maksujen avulla on helpotettava tehokasta kaasukauppaa ja kilpailua ja vältettävä samalla verkonkäyttäjien välinen ristiintukeminen.

2. Verkkoonpääsymaksuilla ei saa rajoittaa markkinoiden likviditeettiä tai vääristää eri siirtoverkkojen välistä rajatylittävää kauppaa.

4 artikla *Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät palvelut*

1. Siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluja samalla tavoin sopimusperusteisesti kaikille verkonkäyttäjille joko käyttämällä vakiomuotoisia siirtosopimuksia tai verkon yhteisiä käyttösääntöjä.
2. Siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava sekä kiinteitä että keskeytyviä kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluja. Keskeytyvän kapasiteetin hinnassa on otettava huomioon keskeytyksen todennäköisyys, jolleivät asianomaiset sääntelyviranomaiset ole toisin määränneet.
3. Siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava verkonkäyttäjille sekä pitkä- että lyhytaikaisia palveluja.

4. Tariffeja ei saa korottaa mielivaltaisesti sillä perusteella, että siirtosopimusta ei allekirjoiteta maakaasuvuoden aikana ja sillä on poikkeuksellinen voimaantulopäivä tai että sillä on lyhyempi voimassaoloaika kuin vakiomuotoisella vuosittaisella siirtosopimuksella.

5 artikla

Kapasiteetinjakomekanismien ja ylikuormituksen hallintamenettelyjen periaatteet

1. Siirtoverkonhaltijoiden on pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja avoimet kapasiteetinjakomekanismit.
2. Kun siirtoverkonhaltijat tekevät uusia siirtosopimuksia, kyseisissä sopimuksissa on otettava huomioon seuraavat periaatteet, joita sovelletaan sopimusperusteiseen ylikuormitukseen:
 - a) siirtoverkonhaltijan on tarjottava käyttämätöntä kapasiteettia ensimarkkinoilla;
 - b) verkonkäyttäjillä, jotka haluavat jälleenmyydä käyttämättömän sovitun kapasiteettinsa jälkimarkkinoilla, on oltava siihen oikeus.
3. Jos voimassa olevissa siirtosopimuksissa sovittua kapasiteettia ei käytetä ja verkossa esiintyy sopimusperusteista ylikuormitusta, siirtoverkonhaltijoiden on sovellettava 5 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa, jos niiden soveltamisella ei rikota voimassa olevissa siirtosopimuksissa asetettuja vaatimuksia. Jos niiden soveltamisella rikottaisiin voimassa olevia siirtosopimuksia, siirtoverkonhaltijoiden on toimivaltaisia viranomaisia kuulleen pyrittävä vapauttamaan kyseinen kapasiteetti 5 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa vahvistettujen periaatteiden soveltamiseksi.
4. Fyysisen ylikuormituksen ollessa kyseessä on sovellettava syrjimättömiä, markkinaehtoisia ratkaisuja.

6 artikla

Avoimuusvaatimukset

1. Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava yksityiskohtaiset tiedot tarjoamistaan palveluista ja soveltamistaan ehdoista sekä tekniset tiedot, joita verkonkäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää.
2. Siirtoverkonhaltijoiden on säännöllisesti ja jatkuvasti julkistettava tarjoamiaan palveluja varten kaikkia asianomaisia verkon kohtia koskevat numerotiedot teknisestä, sovitusta ja käytettävissä olevasta kapasiteettista helppotajuisessa vakiomuodossa.
3. Kansalliset sääntelyviranomaiset hyväksyvät siirtoverkon kohdat, joita koskevat tiedot on julkistettava. Niihin on kuuluttava ainakin siirtoverkon tärkeimmät toimituspisteet, joiden kumuloitu toimituskapasiteetti on vähintään 50 prosenttia kyseisen siirtoverkonhaltijan hoitamien toimituspisteiden kokonaiskapasiteetista.
4. Jos siirtoverkonhaltija katsoo, ettei sillä ole oikeutta julkistaa kaikkia vaadittuja tietoja luottamuksellisuussyistä, sen on pyydettävä kansallisen sääntelyviranomaisen suostumusta kyseistä verkon kohtaa tai kyseisiä verkon kohtia koskevien tietojen julkistamiseen rajoittamiseen.

Kansallinen sääntelyviranomainen antaa tai epää suostumuksensa ottaen huomioon tarpeen kunnioittaa oikeutettua kaupallista luottamuksellisuutta ja tavoitteen luoda kilpailuun perustuvat kaasun sisämarkkinat. Käytettävissä oleva kapasiteetti on tällaisessa tilanteessa julkistettava ilmoittamatta numerotietoja, jotka rikkoisivat luottamuksellisuuden.

Julkistamisvelvollisuudesta ei ole mahdollista myöntää poikkeuksia, jos kapasiteettia on myyty samasta verkon kohdasta vähintään kolmelle verkonkäyttäjälle.

7 artikla

Tasehallinta ja tasepoikkeamamaksut

1. Tasehallintasäännöt on suunniteltava oikeudenmukaisella, syrjimättömällä ja avoimella tavalla ja niiden on pohjauduttava puolueettomiin perusteisiin. Tasehallintasääntöjen on vastattava verkon todellisia vaatimuksia ottaen huomioon siirtoverkonhaltijan käytettävissä olevat resurssit.
2. Kun on kyse muista kuin markkinaehtoisista tasehallintajärjestelmistä, toleranssirajojen määrittämisessä on otettava huomioon ainakin kausiluonteisuus ja siirtoverkon todellinen tekninen suorituskyky. Toleranssirajojen on vastattava verkon todellisia vaatimuksia ottaen huomioon siirtoverkonhaltijan käytettävissä olevat resurssit.
3. Tasehallintamaksujen on yleisesti vastattava kustannuksia ja asianmukaisesti kannustettava verkonkäyttäjiä tasapainottamaan kaasun syöttämisensä ja ottamisensa. Niissä on vältettävä verkonkäyttäjien välistä ristiintukemista, eivätkä ne saa estää uusien yrittäjien tuloa markkinoille.

Tasehallintamaksut on julkistettava.

4. Siirtoverkonhaltijat voivat periä rangaistusmaksuja verkonkäyttäjiltä, joiden siirtoverkkoon syöttämät määrät ja siirtoverkosta ottamat määrät eivät ole 1 kohdassa vahvistettujen tasehallintasääntöjen mukaan tasapainossa.
5. Rangaistusmaksut, jotka ylittävät tosiasialliset tasehallintakustannukset, on jaettava uudelleen verkonkäyttäjille syrjimättömin perustein. Näiden kustannusten uudelleenjakomenetelmään on saatava asianomaisten kansallisten viranomaisten hyväksyntä.
6. Jos siirtoverkonhaltijat ovat saaneet asiaa koskevat tiedot tai jos on kohtuullista odottaa, että ne saavat asiaa koskevat tiedot, niiden on annettava riittävää, ajankohtaista ja luotettavaa onlinetietoa verkonkäyttäjien tasetilanteesta, jotta nämä voisivat tehdä oikea-aikaiset korjaukset. Tällaisen tiedon antamisesta perittäviin maksuihin on saatava viranomaisten hyväksyntä, ja maksut on julkistettava.

Annettava tiedon määrän on vastattava siirtoverkonhaltijoiden saatavilla olevan tiedon määrää.

8 artikla
Jälkimarkkinat

Siirtoverkonhaltijoiden on toteutettava kohtuullisia toimenpiteitä antaakseen rekisteröityneille verkkokäyttäjille mahdollisuuden käydä jälkimarkkinoilla vapaasti keskinäistä kauppaa kapasiteettioikeuksilla ja helpottaakseen tällaista kauppaa. Niiden on kehitettävä vakiomuotoisia siirtosopimuksia ja vakiomenettelyjä ensimarkkinoilla helpottaakseen kapasiteetilla käytävää jälkikauppaa ja tunnustettava ensisijaisten kapasiteettioikeuksien siirto, josta verkkokäyttäjät ovat ilmoittaneet. Vakiomuotoisiin siirtosopimukseen ja vakiomenettelyihin on saatava kansallisen sääntelyviranomaisen hyväksyntä.

9 artikla
Suuntaviivat

1. Suuntaviivoissa, joilla saavutetaan tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisen edellyttämä yhdenmukaistamisen vähimmäistaso, määritellään tarvittaessa:
 - a) yksityiskohtaiset tariffimenetelmät 3 artiklan mukaisesti;
 - b) kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvien palvelujen yksityiskohdat, mukaan luettuina näiden palvelujen luonne, kesto ja muut vaatimukset, 4 artiklan mukaisesti;
 - c) kapasiteetinjakomekanismien periaatteiden yksityiskohdat ja sopimusperusteisen ylikuormituksen hallintamenettelyjen soveltamisen yksityiskohdat 5 artiklan mukaisesti;
 - d) yksityiskohtaiset tekniset tiedot, joita verkkokäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää, sekä avoimuusvaatimusten kannalta olennaiset verkon kohdat, mukaan luettuina kaikista asianomaisista kohdista julkistettavat tiedot ja aikataulu, jonka mukaan tiedot julkistetaan, 6 artiklan mukaisesti;
 - e) yksityiskohtaiset tasehallintasäännöt ja tasepoikkeamamaksut 7 artiklan mukaisesti;
 - f) yksityiskohtaiset tiedot jälkimarkkinoista 8 artiklan mukaisesti.
2. Liitteessä vahvistetaan 1 artiklan b, c ja d kohdassa lueteltuja asioista koskevat suuntaviivat. Komissio muuttaa niitä 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
3. Komissio hyväksyy 1 artiklan a, e ja f kohdassa lueteltuja asioita koskevat suuntaviivat 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

10 artikla
Sääntelyviranomaiset

Jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten on tämän asetuksen mukaisia velvollisuuksiaan täyttäessään varmistettava tämän asetuksen ja 9 artiklan mukaisesti annettujen suuntaviivojen noudattaminen.

Niiden on tarvittaessa tehtävä toistensa ja komission kanssa yhteistyötä.

11 artikla
Tietojen antaminen ja luottamuksellisuus

1. Jäsenvaltioiden ja sääntelyviranomaisten on annettava komissiolle pyynnöstä kaikki 9 artiklan soveltamisen edellyttämät tiedot.

Komissio vahvistaa kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa tiedot on toimitettava, ottaen huomioon vaadittujen tietojen monimutkaisuuden ja tietojen saamisen kiireellisyyden.

2. Jos asianomainen jäsenvaltio tai sääntelyviranomainen ei toimita näitä tietoja 1 kohdan mukaisesti asetetussa määräajassa, komissio voi pyytää kaikkia 9 artiklan soveltamisen edellyttämiä tietoja suoraan asianomaisilta yrityksiltä.

Kun komissio lähettää yritykselle tietojensaantipyynnön, sen on samanaikaisesti lähetettävä jäljennös pyynnöstä sen jäsenvaltion sääntelyviranomaisille, jonka alueella yrityksen kotipaikka on.

Komission pyynnössä mainitaan sen oikeusperusta, määräaika tietojen antamiselle, pyynnön tarkoitus sekä virheellisten, epätäydellisten tai harhaanjohtavien tietojen toimittamisesta 13 artiklan 2 kohdassa säädetyt seuraamukset. Komissio asettaa kohtuullisen määräajan ottaen huomioon pyydettyjen tietojen monimutkaisuuden ja niiden saamisen kiireellisyyden.

3. Velvollisuus pyydettyjen tietojen antamiseen on yritysten omistajilla tai heidän edustajillaan sekä oikeushenkilöiden osalta henkilöillä, joilla lain tai niiden perustamisasiakirjan mukaan on kelpoisuus edustaa niitä. Asianmukaisesti valtuutetut lakimiehet voivat antaa tiedot asiakkaidensa puolesta. Tässä tapauksessa jälkimmäisillä säilyy täysi vastuu, jos annetut tiedot eivät ole täydellisiä taikka ovat virheellisiä tai harhaanjohtavia.

4. Jos yritys ei anna pyydettyjä tietoja komission asettamassa määräajassa tai se antaa tietoja, jotka eivät ole täydellisiä, komissio voi vaatia päätöksellään tietojen antamista. Päätöksessä yksilöidään pyydetty tiedot ja annetaan aiheellinen määräaika tietojen antamiselle. Siinä ilmoitetaan 13 artiklan 2 kohdassa säädetyistä seuraamuksista. Lisäksi siinä ilmoitetaan oikeudesta hakea muutosta päätökseen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta.

Komission on samanaikaisesti toimitettava päätöksensä jäljennös sen jäsenvaltion sääntelyviranomaisille, jonka alueella kyseisen henkilön taikka yrityksen kotipaikka on.

5. Komissio käyttää tämän asetuksen mukaisesti hankittuja tietoja ainoastaan 9 artiklassa säädettyihin tarkoituksiin.

12 artikla

Jäsenvaltioiden oikeus säätää yksityiskohtaisempia toimenpiteitä

Tällä asetuksella ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeuksia pitää voimassa tai ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka sisältävät tätä asetusta ja 9 artiklassa tarkoitettuja suuntaviivoja yksityiskohtaisempia säännöksiä.

13 artikla

Seuraamukset

1. Komissio voi päätöksellään asettaa yrityksille sakon, jonka määrä on enintään yksi prosentti edellisen tilikauden kokonaisliikevaihdosta, jos nämä ovat 11 artiklan 2 kohdan mukaiseen pyyntöön vastatessaan antaneet tarkoituksellisesti tai tuottamuksellisesti tietoja, jotka ovat virheellisiä, epätäydellisiä tai harhaanjohtavia, taikka eivät ole antaneet tietoja 11 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla tehdyllä päätöksellä vahvistettuun määräaikaan mennessä.

Sakon määrän vahvistamisessa otetaan huomioon ensimmäisen alakohdan vaatimusten rikkomisen vakavuus.

2. Edellä olevan 1 kohdan nojalla säädetyt seuraamukset ja 2 kohdan nojalla tehdyt päätökset eivät ole luonteeltaan rikosoikeudellisia.

14 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa annetun asetuksen (EY) N:o 1228/2003⁹ 13 artiklalla perustettu komitea.
2. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklaa ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 8 artikla.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa säädetty määräaika on kolme kuukautta.

15 artikla

Komission kertomus

Komissio valvoo tämän asetuksen täytäntöönpanoa. Se esittää viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen asetuksen soveltamisesta saaduista kokemuksista. Kertomuksessa tarkastellaan erityisesti, missä määrin asetuksella on onnistuttu varmistamaan, että kaasun siirtoon sovelletaan syrjimättömiä ja kustannusvastaavia kaasunsiirtoverkkoon pääsyä koskevia edellytyksiä niin, että edistetään asiakkaiden valinnanvapautta toimivilla sisämarkkinoilla ja pitkän aikavälin toimitusvarmuutta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa asianmukaisia ehdotuksia ja/tai suosituksia.

⁹ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 1.

16 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2005.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

Liite

SUUNTAVIIVAT, JOTKA KOSKEVAT

KOLMANNEN OSAPUOLEN VERKKOONPÄÄSYYN LIITTYVIÄ PALVELUJA,

KAPASITEETINJAKOMEKANISMIN JA YLIKUORMITUKSEN HALLINTAMENETTELYJEN PERIAATTEITA JA SOPIMUSPERUSTEISEN YLIKUORMITUKSEN HALLINTAMENETTELYJEN SOVELTAMISTA SEKÄ

SELLAISTEN TEKNISTEN TIETOJEN MÄÄRITTELYÄ, JOITA VERKONKÄYTTÄJIEN TEHOKAS
VERKKOONPÄÄSY EDELLYTTÄÄ, JA AVOIMUUSVAATIMUSTEN KANNALTA OLENNAISTEN
VERKON KOHTIEN MÄÄRITTELYÄ, MUKAAN LUETTUINA KAIKISTA ASIANOMAISISTA KOHDISTA
JULKISTETTAVAT TIEDOT JA AIKATAULU, JONKA MUKAAN TIEDOT JULKISTETAAN

1 KOLMANNEN OSAPUOLEN VERKKOONPÄÄSYYN LIITTYVÄT PALVELUT

- 1) Siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava kiinteitä ja keskeytyviä palveluja, jotka kestävät vähintään yhden päivän.
- 2) Vakiomuotoiset siirtosopimukset ja verkon yhteiset käytösäännöt on suunniteltava tavalla, jolla helpotetaan verkkonkäyttäjien ostamalla kapasiteetilla käytävää kauppaa ja tällaisen kapasiteetin uudelleenkäyttöä estämättä kapasiteetin vapauttamista.
- 3) Siirtoverkonhaltijoiden on sovellettava vakioituja ilmoitus- ja uudelleenilmoitusmenettelyjä ja mittausyksikköjä, kun niistä on sovittu järjestössä *European Association for the Streamlining of Energy Exchange – gas* (EASEE-gas). Niiden on kehitettävä tietojärjestelmiä ja sähköisiä viestintäkeinoja, joiden avulla annetaan asianmukaisia tietoja verkkonkäyttäjille ja helpotetaan liiketoimia, kuten ilmoituksia, kapasiteetinmyyntisopimusten tekoa ja verkkonkäyttäjien välistä kapasiteettioikeuksien siirtoa.
- 4) Siirtoverkonhaltijoiden on yhdenmukaistettava muodollistetut pyyntömenettelyt ja vastausajat teollisuuden parhaiden toimintatapojen mukaisesti minimoidakseen vastausajat. Niiden on otettava käyttöön tietokonepohjaiset kapasiteetinvaraus- ja vahvistusjärjestelmät ja ilmoitus- ja uudelleenilmoitusmenettelyt, joista on sovittu EASEE-gas-järjestössä, viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2005.
- 5) Siirtoverkonhaltijat eivät saa periä verkkonkäyttäjiltä erillisiä maksuja tietopyynnöistä ja liiketoimista, jotka liittyvät niiden siirtosopimuksiin ja jotka suoritetaan vakiosääntöjen ja -menettelyjen mukaisesti.
- 6) Tietopyynnöistä, jotka aiheuttavat poikkeuksellisia tai erityisen suuria kustannuksia, kuten toteutettavuustutkimukset, voidaan periä erillisiä maksuja, jos kyseiset maksut voidaan perustella asianmukaisesti.
- 7) Siirtoverkonhaltijoiden on koordinoitava verkkojensa huolto muiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa, jotta verkkonkäyttäjille ja muiden alueiden siirtoverkonhaltijoille tarjotuissa siirtopalveluissa olisi mahdollisimman vähän

keskeytyksiä ja jotta varmistettaisiin yhtäläiset edut toimitusvarmuuden osalta, kauttakulku mukaan luettuna.

- 8) Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava vähintään kerran vuodessa ennalta asetettuun määräaikaan mennessä kaikki suunnitellut huoltojaksot, jotka voivat vaikuttaa siirtosopimukseen perustuviin verkkokäyttäjien oikeuksiin, sekä vastaavat toimintatiedot riittävän ajoissa etukäteen. Tähän kuuluu myös se, että suunniteltujen huoltojaksojen muutokset julkistetaan nopeasti ja syrjimättömästi ja että ennalta suunnittele mattomasta huollosta ilmoitetaan niin pian kuin kyseiset tiedot tulevat siirtoverkonhaltijan saataville. Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava huoltojaksojen aikana säännöllisesti ajantasaista tietoa huollon yksityiskohdista, arvioidusta kestosta ja vaikutuksista.
- 9) Siirtoverkonhaltijoiden on pidettävä päivittäin kirjaa tosiasiallisesta huollosta ja esiintyneistä virtaushäiriöistä ja näytettävät kirjatut tiedot pyynnöstä sääntelyviranomaiselle. Tietoa on annettava pyynnöstä myös niille, joihin häiriöt ovat vaikuttaneet.

2 KAPASITEETINJAKOMEKANISMIN JA YLIKUORMITUKSEN HALLINTAMENETTELYJEN PERIAATTEET JA SOPIMUSPERUSTEISEN YLIKUORMITUKSEN HALLINTAMENETTELYJEN SOVELTAMINEN

2.1 Kapasiteetinjakomekanismin ja ylikuormituksen hallintamenettelyjen periaatteet

- 1) Kapasiteetinjakomekanismilla ja ylikuormituksen hallintamenettelyillä on helpotettava kilpailun kehittymistä ja likvidiä kapasiteettikauppaa, ja niiden on sovittava yhteen markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupankäynnin keskukset mukaan luettuina. Niiden on oltava joustavia ja niitä on voitava mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin.
- 2) Näissä mekanismeissa ja menettelyissä voidaan ottaa huomioon kyseisen järjestelmän toimivuus sekä toimitusvarmuus.
- 3) Nämä mekanismit ja menettelyt eivät saa estää uusien toimijoiden pääsyä markkinoille eivätkä luoda asiattomia esteitä markkinoillepääsulle. Ne eivät saa estää markkinatoimijoita käymästä tehokasta kilpailua, markkinoiden uudet yrittäjät ja sellaiset yritykset mukaan luettuina, joilla on pieni markkinaosuus.

2.2 Sopimusperusteisen ylikuormituksen hallintamenettelyt

- 1) Jos sovittua kapasiteettia ei käytetä, siirtoverkonhaltijoiden on annettava tämä kapasiteetti ensimarkkinoilla saataville keskeytyvyyden pohjalta kestoltaan eripituisten sopimusten välityksellä niin kauan kuin asianomainen verkkokäyttäjä (kapasiteetin haltija) ei tarjoa kyseistä kapasiteettia jälkimarkkinoilla kohtuulliseen hintaan.
- 2) Vapautetusta keskeytyvästä kapasiteetista saadut tulot on jaettava asianomaisen sääntelyviranomaisen vahvistamien sääntöjen mukaisesti. Sääntöjen on oltava verkon tehokasta käyttöä koskevan vaatimuksen mukaisia.
- 3) Asianomaiset sääntelyviranomaiset voivat määrittää vapautetulle keskeytyvälle kapasiteetille kohtuullisen hinnan ottaen huomioon vallitsevat erityisolosuhteet.

- 4) Siirtoverkonhaltijoiden on kohtuullisella tavalla pyrittävä tarjoamaan markkinoille ainakin joitakin osia käyttämättömästä kapasiteetista kiinteänä kapasiteettina.

3 SELLAISTEN TEKNISTEN TIETOJEN MÄÄRITTELY, JOITA VERKONKÄYTTÄJIEN TEHOKAS VERKKOONPÄÄSY EDELLYTTÄÄ, JA AVOIMUUSVAATIMUSTEN KANNALTA OLENNAISTEN VERKON KOHTIEN MÄÄRITTELY, MUKAAN LUETTUINA KAIKISTA ASIANOMAISISTA KOHDISTA JULKISTETTAVAT TIEDOT JA AIKATAULU, JONKA MUKAAN TIEDOT JULKISTETAAN

3.1 Sellaisten teknisten tietojen määrittely, joita verkkonkäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää

Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava kansallisella kielellä (kansallisilla kielillä) ja englanniksi vähintään seuraavat tiedot verkoistaan ja palveluistaan:

- a) Yksityiskohtainen ja laaja kuvaus tarjotuista palveluista ja niistä perittävistä maksuista.
- b) Erityyppiset siirtosopimukset, joita on olemassa näitä palveluja varten, ja tarvittaessa verkon käyttösäännöt ja/tai vakioehdot, joissa määritellään kaikkien verkkonkäyttäjien oikeudet ja velvollisuudet, mukaan luettuina vakiomuotoiset siirtosopimukset ja muut asianomaiset asiakirjat.
- c) Siirtoverkon käytön yhteydessä sovellettavat vakiomenettelyt, keskeisten käsitteiden määrittely mukaan luettuna.
- d) Kapasiteetin jakamista, ylikuormituksen hallintaa ja hamstrauksen estämistä koskevat säännökset ja uudelleenkäyttömenettelyt.
- e) Säännöt, joita sovelletaan jälkimarkkinoilla käytävään kapasiteettikauppaan siirtoverkonhaltijan suhteen.
- f) Tarvittaessa siirtopalveluihin ja muihin palveluihin liittyvät joustovarot ja toleranssirajat, joihin ei liity erillisiä maksuja, sekä näiden lisäksi tarjottu joustovara ja vastaavat maksut.
- g) Siirtoverkonhaltijan kaasuverkon yksityiskohtainen kuvaus, jossa ilmoitetaan kaikki verkon kohdat, jotka liittyvät kyseisen verkon muiden siirtoverkonhaltijoiden verkkoihin ja/tai kaasuinfrastruktuuriin, kuten nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksiin sekä infrastruktuuriin, jota tarvitaan direktiivin 2003/55/EY 2 artiklan 14 kohdassa määriteltyjen lisäpalvelujen tarjoamiseen.
- h) Tiedot kaasun laatua ja painetta koskevista vaatimuksista.
- i) Siirtoverkonhaltijan hoitamaan verkkoon liittämiseen sovellettavat säännöt.
- j) Tiedot palveluihin tai ehtoihin esitetyistä ja/tai tehdyistä muutoksista a–i kohdassa luetellut asiat mukaan luettuina.

3.2 Avoimuusvaatimusten kannalta olennaisien verkkojen kohtien määrittely

Olennaisiin verkkojen kohtiin kuuluvat vähintään seuraavat:

- a) Kaikki siirtoverkonhaltijan hoitaman verkon syöttöpisteet.
- b) Tärkeimmät toimituspisteet, joiden toimituskapasiteetti on vähintään 50 prosenttia kyseisen siirtoverkonhaltijan hoitamien toimituspisteiden kokonaiskapasiteetista.
- c) Kaikki kohdat, jotka yhdistävät siirtoverkonhaltijoiden eri verkot.
- d) Kaikki kohdat, jotka yhdistävät siirtoverkonhaltijan verkon nesteytetyn maakaasun vastaanottoasemaan.
- e) Kaikki tietyn siirtoverkonhaltijan verkon keskeiset kohdat, mukaan luettuina kohdat, jotka yhdistävät verkon solmukohtiin. Keskeisinä pidetään kaikkia kohtia, joissa kokemusten perusteella todennäköisesti esiintyy fyysistä ylikuormitusta.
- f) Kaikki kohdat, jotka yhdistävät tietyn siirtoverkonhaltijan verkon infrastruktuuriin, jota tarvitaan direktiivin 2003/55/EY 2 artiklan 14 kohdassa määriteltyjen lisäpalvelujen tarjoamiseen.

3.3 Kaikista olennaisista verkkojen kohdista julkistettavat tiedot ja aikataulu, jonka mukaan tiedot olisi julkistettava

- 1) Siirtoverkonhaltijoiden on säännöllisesti ja jatkuvasti julkistettava Internetissä seuraavat tiedot kaikkien olennaisien kohtien päivittäisestä kapasiteettitilanteesta helppotajuisessa vakio muodossa:
 - a) kumpaankin suuntaan kulkevia virtoja koskeva tekninen enimmäiskapasiteetti
 - b) sovittu ja keskeytyvä kokonaiskapasiteetti
 - c) käytettävissä oleva kapasiteetti.
- 2) Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava kaikista olennaisista verkkojen kohdista tiedot siitä, kuinka paljon kapasiteettia on käytettävissä ainakin seuraavien 18 kuukauden aikana, ja ajantasaistettava nämä tiedot vähintään kerran kuussa tai useammin, jos uutta tietoa tulee saataville.
- 3) Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava kaikista olennaisista verkkojen kohdista päivittäin ajantasaistetut tiedot, jotka koskevat lyhytaikaisten palvelujen saatavuutta (seuraavan vuorokauden ja viikon aikana) ja jotka perustuvat muun muassa ilmoituksiin, voimassa oleviin sopimusperusteisiin sitoumuksiin ja säännöllisiin vuosittaisiin käytettävissä olevaa kapasiteettia koskeviin pitkän aikavälin ennusteisiin, jotka koskevat enintään kymmentä seuraavaa vuotta.
- 4) Siirtoverkonhaltijoiden on jatkuvasti julkistettava kolmea edellistä vuotta koskevat tiedot kapasiteetin kuukausittaisista enimmäis- ja vähimmäiskäyttöasteista ja vuosittaisista keskimääräisistä kaasuvirroista kaikissa olennaisissa verkkojen kohdissa.

- 5) Siirtoverkonhaltijoiden on pidettävä päivittäin kirjaa tosiasiasiallisista kokonaisvirroista kolmen kuukauden ajalta.
- 6) Siirtoverkonhaltijoiden on pidettävä kirjaa kaikista kapasiteettisopimuksista ja kaikista muista olennaisista tiedoista, jotka liittyvät käytettävissä olevien kapasiteettien laskemiseen ja niiden käyttöoikeuksiin, ja asianomaisten kansallisten viranomaisten on voitava tutustua niihin suorittaessaan tehtäviään.
- 7) Siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava helppokäyttöisiä välineitä, joilla voidaan laskea saatavilla olevien palvelujen tariffit ja tarkistaa käytettävissä oleva kapasiteetti tietoverkkovälitteisesti.
- 8) Jos siirtoverkonhaltijat eivät pysty julkistamaan 1, 3 ja 7 kohdan mukaisia tietoja, niiden on kuultava asianomaisia kansallisia viranomaisia ja laadittava täytäntöönpanoa koskeva toimintasuunnitelma mahdollisimman pian ja viimeistään 31 päivään joulukuuta 2005 mennessä.

RAHOITUSSELVITYS

Politiikan ala(t): Energia ja liikenne

Toiminnan ala(t): Energian tuotanto ja sisämarkkinat

Toimenpiteen nimi: Luonnos Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä

1 BUDJETTIKOHTA/-KOHDAT

06 01 02 11 04 – Selvitykset ja kuulemiset

2 NUMEROTIEDOT

Toimenpiteen kokonaismäärärahat (B osa):

2.1 Toimenpiteen soveltamisaika:

Sovelletaan vuosittain.

2.2 Monivuotinen kokonaismenoarvio:

a) Maksusitoumusmäärärahojen/maksumäärärahojen aikataulu (rahoitustuki) (vrt. kohta 6.1.1)

Ei sovelleta.

miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2004	2005	2006	2007	2008	Yht.
Maksusitoumusmäärärahat						
Maksumäärärahat						

b) Tekninen ja hallinnollinen apu ja tukimenot (vrt. kohta 6.1.2)

Ei sovelleta.

MSM						
MM						

a+b yhteensä						
MSM						
MM						

c) Henkilöstö- ja muiden hallintomenojen kokonaisvaikutus rahoitukseen
(vrt. kohdat 7.2 ja 7.3)

MSM/MM	0,441	0,441	0,441	0,216	0,216	
--------	-------	-------	-------	-------	-------	--

a+b+c YHTEENSÄ						
MSM/MM	0,441	0,441	0,441	0,216	0,216	

Yhteensopivuus ohjelmasuunnitelman ja rahoitusnäkökymien kanssa

☒ Ehdotus on tehdyn ohjelmasuunnitelman mukainen.

Ehdotus edellyttää rahoitusnäkökymien kyseisen otsakkeen ohjelmasuunnitelman muuttamista.

☐ Tämä voi edellyttää toimielinten sopimuksen määräysten soveltamista.

2.3 Vaikutukset tuloihin¹⁰

☒ Ei vaikuta tuloihin (kyseessä ovat toimenpiteen toteuttamiseen liittyvät tekniset näkökohdat).

TAI

☐ Vaikutukset tuloihin ovat seuraavat:

Huomautus: Tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskutapaa koskevat täsmennykset ja huomautukset on liitettävä tähän rahoitus selvitykseen erillisellä lehdellä.

miljoonaa euroa (yhden desimaalin tarkkuudella)

Budjetti- kohta	Tulot	Ennen toimen- pidettä (vuosi n-1)	Toimenpiteen jälkeen					
			Vuosi [n]	n+1	n+2	n+3	n+4	n+5
	a) Absoluuttiset tulot							
	b) Tulojen muutokset	Δ						

(Kaikki asianomaiset budjettikohdat ilmoitetaan ja taulukkoon lisätään tarvittaessa rivejä, jos toimenpide kohdistuu useampaan budjettikohtaan.)

¹⁰ Lisätietoja erillisessä ohjeasiakirjassa.

3 BUDJETTITIEDOT

Menolaji		Uusi	EFTA osallistuu	Ehdokasmaat osallistuvat	Rahoitus-näkymien otsake
Pakoll./Ei-pakoll. Ei-pakoll.	EI-JM	Kyllä	Kyllä	Ei	Nro 3

4 OIKEUSPERUSTA

Euroopan yhteisön perustamissopimus, erityisesti sen 95 artikla.

5 KUVAUS JA PERUSTELUT

5.1 Yhteisön tuen tarve¹¹

5.1.1 Toiminnan tavoitteet

Maakaasudirektiivillä kansalliset maakaasumarkkinat avataan vähitellen kilpailulle. Todellisten yhdyntyneiden sisämarkkinoiden luomiseksi tarvitaan kuitenkin tehokkaat kauppaa koskevat säännöt ja erityisesti yhtenäinen lähestymistapa rajatylittävään hinnoitteluun, kun on kyse siirtotariffeista sekä rajatylittävän kapasiteetin ja rajoilla esiintyvän ylikuormituksen käsittelyssä yleisesti käytetyistä mekanismeista.

Näiden kysymysten vuoksi komissio perusti "Madridin foorumin", joka koostuu komission, kansallisten sääntelyviranomaisten, jäsenvaltioiden ja teollisuuden edustajista. Foorumissa on saavutettu paljon edistystä, josta voidaan erityisesti mainita foorumin viimeksi pidetyssä kokouksessa sovitut hyviä toimintatapoja koskevat suuntaviivat.

Nyt on ratkaisevan tärkeä varmistaa, että jäsenvaltiot panevat nämä suuntaviivat tunnollisesti täytäntöön ja niitä voidaan muuttaa kokemuksen kertyessä. Sen vuoksi komissio ehdottaa asetusta, jossa a) esitetään kaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskeviin edellytyksiin sovellettavat perusperiaatteet ja b) annetaan komissiolle mahdollisuus antaa komiteamenettelyä noudattaen (menettelyssä käytetään asetuksella (EY) N:o 1228/2003 perustettua komiteaa) sitä tarkkaa mekanismeja koskevat sitovat suuntaviivat, jonka mukaan yhdenmukaisia sääntöjä olisi sovellettava. Komissio saa siis uusia täytäntöönpanotehtäviä.

Asetuksen tavoitteet ovat verkkoonpääsymaksuja koskevien kustannusvastaavien mekanismien nopea voimaantulo, kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät yhteiset vähimmäispalvelut, sopimusperusteista ylikuormitusta koskevat yhteiset säännöt, tiedottamista ja tasehallintaa koskevat vaatimukset sekä säännöt, jotka koskevat ensisijaisilla verkkokapasiteettioikeuksilla käytävää vapaata kauppaa. Asetus voisi tulla voimaan loppuvuodesta 2004 tai alkuvuodesta 2005.

Näiden toimien tarkoituksena on tarjota komissiolle välineet, joilla se pystyy tehokkaasti täyttämään uudet tehtävänsä.

¹¹ Lisätietoja erillisessä ohjeasiakirjassa.

5.1.2 Ennakkoarviointiin liittyvät toimenpiteet

a) Selvitys siitä, miten ja milloin ennakkoarviointi on suoritettu (arvioinnin suorittaja, päivämäärä ja ilmoitus arviointikertomuksen/-kertomusten saatavuudesta tai ilmoitus siitä, miten tiedot on kerätty).

Komissio on jatkuvasti tehnyt vertailevia arviointeja, jotka ovat osoittaneet maakaasualan rajatylittävään kilpailuun liittyvät vaikeudet ja useimpien vakiintuneiden kansallisten toimijoiden hallitsevan aseman. Tavoitteeksi asetettua kuluttajien valinnanvapautta ei voida saavuttaa maakaasualalla ilman kauppaa. Tätä päätelmää tukee myös maakaasualan suurasiakkaista tehty tutkimus. Monet vastaajat olivat tyytymättömiä markkinoiden avautumisen edistymiseen ja verkkoonpääsyä koskeviin edellytyksiin ja katsoivat, että yksi syy heikkoina pidettyihin tuloksiin ovat puutteelliset mahdollisuudet etsiä maakaasun toimittajaa muista jäsenvaltioista. Näistä syistä komissio ehdottaa uutta asetusta, joka koskee verkkoonpääsyn edellytyksiä koko EU:ssa ja jossa on säännökset myös edellä mainitusta jäsenvaltioiden sääntelykomiteasta.

Komissio perusti Madridin foorumin valmistellakseen ehdotetun asetuksen antamista. Foorumi on nyt kokoontunut seitsemän kertaa. Se sopi hiljattain hyviä toimintatapoja koskevista vapaaehtoisista suuntaviivoista, jotka on tarkoitettu erityisesti kaasunsiirtoyritysten noudatettaviksi, kuten edellä on esitetty.

b) Lyhyt kuvaus ennakkoarvioinnin tuloksista ja kokemuksista.

Madridin foorumissa ja neuvostossa käydyt keskustelut ja komission muun tähän asiaan liittyvän työn herättämät reaktiot ovat osoittaneet, että rajatylittävää maakaasun siirtoa koskevien tehokkaiden sääntöjen käyttöönotto on ratkaisevan tärkeää todellisten kaasun sisämarkkinoiden luomiselle. On myös käynyt ilmi, että tällaisten sääntöjen kehittäminen on kiistanalaista ja teknisesti erittäin monimutkaista. Lisäksi on huomattava, että kun vankat menetelmät on vahvistettu, rajatylittävään kauppaan liittyvien kustannusten laskeminen tulee olemaan vaikeaa ja hidasta. Tästä syystä on katsottu tarpeelliseksi antaa asetusta, jossa näitä kysymyksiä voidaan käsitellä tehokkaasti.

5.1.3 Jälkiarvioinnin perusteella toteutetut toimenpiteet

Asetuksen lähtökohdaksi on valittu yhteisten sääntöjen laatiminen. Tämän työn tulosta sekä sen tukemiseksi toteutettujen komission rahoituksellisten toimien tehokkuutta olisi tarkasteltava yksityiskohtaisesti kahden vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta.

5.2 Suunnitellut toimet ja yhteisön rahoitustukea koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Rajatylittävää kaasunsiirtoa koskevien yleisten sääntöjen antaminen lisäisi kilpailua koko EU:n alueella, alentaisi siten kaasun hintoja ja hyödyttäisi siis kaikkia kuluttajia – sekä kotitalouksia ja teollisuutta. Suunnitelluilla rahoitustoimilla on tarkoitus valmistella näiden sääntöjen voimaantuloa, ja tästä syystä toimet ovat erittäin teknisiä ja erityisluonteisia. Niistä olisi hyötyä kansallisille sääntelyviranomaisille, jäsenvaltioille, Euroopan parlamentille ja asianomaisille teollisuudenaloille.

Asetuksen erityistavoitteena on saattaa vuoden 2005 loppuun mennessä voimaan sellainen rajatylittävän kaasunsiirron hinnoittelua koskeva yhtenäinen järjestelmä, joka perustuu yksinkertaisuuden, kustannusvastaavuuden ja syrjimättömyyden periaatteille. Erityistavoitteina ovat myös kapasiteetin jakamista koskevien yleisten sääntöjen voimaantulo asetuksen antamisen yhteydessä ja, jos se on kokemusten perusteella tarpeen, näiden sääntöjen tarkistaminen. Rahoitustoimien erityistavoitteina on siis i) saattaa tarpeelliset selvitykset päätökseen, jotta

yksityiskohtaiset hinnoittelusäännöt tulisivat voimaan syyskuuhun 2005 mennessä ja ii) tarkistaa hyviä toimintatapoja koskevat nykyiset säännöt asiaa koskevan selvityksen perusteella vuoden 2005 loppuun mennessä. Tämän jälkeen erityistavoitteena on tarkistaa suuntaviivoja jatkuvasti vuosittaisten lisäselvitysten perusteella, jos se on tarpeen.

- Konkreettiset toimenpiteet toimen toteuttamiseksi

Ensiksi niiden selvitysten aloittaminen, jotka johtavat rajatylittävää hinnoittelua koskevien suuntaviivojen hyväksymiseen ja antamiseen (maaliskuu 2005); toiseksi todellisia tariffeja koskevan päätöksen antaminen (loppuvuosi 2005) ja kolmanneksi hyviä toimintatapoja koskevien suuntaviivojen kolmas tarkistus asiaa koskevan selvityksen perusteella (loppuvuosi 2005).

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on suunniteltu seuraavien rahoitustoimien toteuttamista:

Toimi 1: Hinnoittelua koskevien yksityiskohtaisten suuntaviivojen kehittämiseen tarvitaan paljon valmistelutyötä, joka on usein luonteeltaan teknistä ja rahoituksellista (tilintarkastus). Sama pätee myös asetukseen sisältyvien ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen mahdolliseen muuttamiseen ja muuttamisen ajankohtaan. Kustannusten kannalta on tehokasta valmistella suuntaviivat asiantuntijaselvitysten perusteella.

Odotettavissa oleva tuotos on rajatylittävän hinnoittelu- ja ylikuormituksen hallintajärjestelmän voimaantulo kaasualalla, sen ylläpitäminen ja parantaminen sekä kaasunsiirtoon liittyviä hyviä toimintatapoja koskevien suuntaviivojen kehittäminen, joka johtaa koko EU:ssa sovellettuun yhdenmukaiseen lähestymistapaan.

Jäsenvaltiot eivät voi yksinään ratkaista näitä kysymyksiä, sillä tehokkaan hinnoittelujärjestelmän kehittäminen edellyttää yhdenmukaista lähestymistapaa, eikä järjestelmää voida kehittää kansallisella tasolla. Tällainen ehdotus on siis täysin toissijaisuusperiaatteen mukainen ja sen nojalla aiheellinen.

Jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten on kuitenkin oltava mukana tässä prosessissa. Tästä syystä komissio tekisi asiaa koskevat päätökset kuultuaan jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa komiteaa, joka on perustettu menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä tehdyllä neuvoston päätöksellä 1999/468/EY.

5.3 Toteutusmenetelmät

Suuri osa tästä työstä – suuntaviivojen lopullisen tekstin valmistelu sekä niiden hyväksyttäminen komiteamenettelyllä ja todellisia tariffeja koskevien päätösten tekeminen – tehdään komissiossa. Työtä valmisteltaessa on kuitenkin tarpeen turvautua ulkopuolella tehtyihin selvityksiin, jotka tarjoavat talouden, kirjanpidon ja tekniikan alan asiantuntemusta,

6 TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

6.1 Kokonaisrahoitusvaikutus, B osa (koko ohjelmakaudeksi)

Ei sovelleta.

(Alla olevassa taulukossa ilmoitettujen kokonaismäärien laskutapa on esitettävä taulukossa 6.2 esitetyn jaottelun mukaisesti.)

6.1.1 Rahoitustuki

Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2004	2005	2006	2007	2008		Yhteensä
Jakautuminen							
Jne.							

6.1.2 Tekninen ja hallinnollinen apu, tukimenot ja tietotekniikkakustannukset (maksusitoumusmäärärahat)

Ei sovelleta.

	Vuosi n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 ja seur.	Yhteensä
1) Tekninen ja hallinnollinen apu							
a) Teknisen avun toimitot							
b) Muu tekninen ja hallinnollinen apu: – sisäinen – ulkoinen <i>josta hallinnon tietotekniikkajärjestelmien rakentamis- ja ylläpitokustannusten osuus</i>							
Kohta 1 yhteensä							
2) Tukimenot							
a) Selvitykset							
b) Asiantuntijakokoukset							
c) Tiedotus ja julkaisut							
Kohta 2 yhteensä							
YHTEENSÄ							

6.2 Toimenpidekohtainen kustannuslaskelma, B osa (koko ohjelmakaudeksi)¹²

(Jos toimia on useita, on ilmoitettava kuhunkin toimeen kuuluvista konkreettisista toimenpiteistä tarkat tiedot suoritteiden laajuuden ja kustannusten arviointia varten.)

Ei sovelleta.

Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Jakautuminen	Suoritteen/ tuotoksen (hanke, asiakirja jne.)	Suoritteiden/ tuotosten määrä (yhteensä vuosina 1...n)	Yksikkö- kustannus keskimäärin	Kokonais- kustannukset (yhteensä vuosina 1...n)
	1	2	3	4=(2X3)
KOKONAISKUSTANNUKSET				

Laskutapa on tarvittaessa selitettävä.

7 VAIKUTUKSET HENKILÖSTÖÖN JA HALLINTOMENOIHIIN

7.1 Vaikutus henkilöstöön

Toimen laji		Toimenpiteen hallinnointiin tarvittava nykyinen ja/tai uusi henkilöstö		Yht.	Tehtävän kuvaus
		Vakinaisten toimien määrä	Väliaikaisten toimien määrä		
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt	A B C	2			1. Rajatylittävää hinnoittelua ja rajatylittävää kaasunsiirtoa koskevien suuntaviivojen valmistelemine
Muu henkilöstö					
Yhteensä		2			

¹² Lisätietoja erillisessä ohjeasiakirjassa.

7.2 Henkilöstön taloudellinen kokonaisvaikutus

Henkilöstön laji	Määrä euroina	Laskutapa*
Virkamiehet	216 000	2*108 000 €
Väliaikaiset toimihenkilöt		
Muu henkilöstö (budjettikohta mainittava)		
Yhteensä	216 000	

Määrät vastaavat 12 kuukauden kokonaismenoja.

Muut toimesta johtuvat hallintomenot

Budjettikohta (numero ja nimike)	Määrä euroina	Laskutapa
Kokonaismääräraha (osasto A7)		
A071 – Virkamatkat		
A07030 – Kokoukset		
A07031 – Pakolliset komiteat ⁽¹⁾	225 000	Suuntaviivojen antamisen ja/tai muuttamisen valmistelemiseen tarvitaan yksi selvitys vuodessa: selvitystä kohti 250 henkilötyöpäivää à 900 euroa (asiantuntijoiden keskimääräinen palkkio) = 225 000 euroa
A07032 – Ei-pakolliset komiteat ⁽¹⁾		
A07040 – Konferenssit		
A0705 – Selvitykset ja kuulemiset		
... Muut menot (eriteltävä)		
Tietojärjestelmät (A-5001/A-4300)		
Muut menot – A osa (eriteltävä)		
Yhteensä	225 000	

Määrät vastaavat 12 kuukauden kokonaismenoja.

⁽¹⁾ Mainittava komitean laji sekä ryhmä, johon se kuuluu.

I	Yhteensä vuodessa (7.2 + 7.3)	441 000 €
II	Toimen kesto	ei rajoitettu
III	Toimen kokonaiskustannukset (I x II)	441 000 €/ vuosi

Henkilöstö- ja muita hallintomenoja koskevat vaatimukset on täytettävä energian ja liikenteen pääosaston käyttöön vuosittaisen määrärahojen jaon yhteydessä annettujen resurssien puitteissa.

SEURANTA JA ARVIOINTI

7.3 Seurantajärjestelmä

(Jo toimen alussa on koottava riittävät tiedot seurannasta, taloudellisten ja henkilöresurssien käytöstä, suoritteista ja tuloksista. Tämä merkitsee käytännössä sitä, että taloudellisille ja henkilöresursseille sekä suoritteille ja tuloksille on määriteltävä indikaattorit ja kehitettävä tietojen keräämismenetelmät.)

Asetusluonnoksessa suunnitelluilla toimenpiteillä saavutettavia tuloksia arvioidaan yhteisönsisäisen maakaasukaupan tulevan kehityksen valossa asiaa koskevien Eurostat-tilastojen perusteella.

7.4 Arvioinnin yksityiskohtaiset säännöt ja arviointijaksot

(Esitetään toiminnan tavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi suoritettavalle väli- ja jälkiarvioinnille laadittu aikataulu ja arviointeja koskevat säännöt. Monivuotiset ohjelmat on arvioitava perusteellisesti ainakin yhden kerran ohjelman toteuttamisen aikana. Muista toiminnoista suoritetaan jälki- tai väliarviointi vähintään kuuden vuoden välein.)

Kaksi vuotta asetuksen voimaantulon jälkeen on tarkoitus suorittaa sisäinen arviointi siitä, miten menestyksekkäästi tarvittavat suuntaviivat ja säännöt, jotka sallivat hinnoittelua ja yhtenäistä ylikuormituksen hallintaa koskevan järjestelmän voimaantulon, ovat toteutuneet. Tämän järjestelmän onnistuneisuutta arvioidaan tarkastelemalla sitä, kykeneekö se vähentämään kaasunsiirrosta kaasun kuluttajille aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi arvioidaan tämän tavoitteen saavuttamisen yhteydessä suoritetun selvitystyön käyttökelpoisuus ja arvo sekä yksittäisten maiden tariffilaskelmia ja lähestymistavan kustannustehokkuutta koskevan tilintarkastustyön tarkkuus.

8 PETOSTEN TORJUNTATOIMET

(Varainhoitoasetuksen 3 artiklan 4 kohta: "Komissio esittää petosten ja väärinkäytösten välttämiseksi rahoitusta koskevissa selvityksissä tiedot olemassa olevista tai suunnitteilla olevista ehkäisevistä ja suojaustoimenpiteistä.")

Asiantuntijoiden käytöstä koituneet kulut ja asiantuntijoille heidän suorittamistaan selvityksistä suoritettavat korvaukset maksetaan niihin sovellettavien rahoitussääntöjen mukaisesti.